

Sygn. akt III CSK 52/20

POSTANOWIENIE

Dnia 6 listopada 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Anna Owczarek

w sprawie z wniosku J. B., J. G., H. M. i M. B.
przy uczestnictwie M. K., M. K., L. S., B. B., E. O. (poprzednie nazwisko G.), K. W.,
F. K. i Parafii (...) w S.
o ustanowienie służebności drogi koniecznej,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 6 listopada 2020 r.,
na skutek skargi kasacyjnej uczestnika M. K.
od postanowienia Sądu Okręgowego w K.
z dnia 27 września 2019 r., sygn. akt II Ca (...),

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

M. K. - uczestnik postępowania z wniosku J. B., J. G. , H. M. i M. B. o ustanowienie służebności drogi koniecznej złożył skargę kasacyjną od postanowienia Sądu Okręgowego w K. z dnia 27 września 2019 r., którym oddalono apelację uczestników M. K. i L. S. od postanowienia Sądu Rejonowego w K. z dnia 11 stycznia 2019 r., którym ustanowiono służebność drogi koniecznej, przechodu, przejazdu i przegonu na działce nr [...] /4 położonej w S. dla każdorazowych właścicieli działki nr [...] /3 pasem gruntu oznaczonym na załączonej mapie.

Sąd Najwyższy, oceniając - na podstawie art. 398⁹ § 1 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. - skargę kasacyjną z punktu widzenia podstaw przyjęcia jej do rozpoznania, zważył:

Skarżący nie wskazał, na której z przyczyn wymienionych w art. 398⁹ § 1 k.p.c. oparł wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania. W tekście uzasadnienia wniosku posługuje się jednak pojęciem zagadnienia prawnego, co pozwala przypuszczać, że intencją uczestnika postępowania było wskazanie przyczyny z art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.

Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Sądu Najwyższego, powołanie się na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.) powinno spełniać wymagania stawiane zagadnieniu prawnemu przedstawianemu Sądowi Najwyższemu przez sąd drugiej instancji w razie powstania poważnych wątpliwości (art. 390 § 1 k.p.c. - zob. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 2014 r., I UK 361/13, z dnia 14 września 2012 r., I UK 218/12 - nie publ.), których nie można rozwiązać za pomocą powszechnie przyjętych reguł wykładni prawa (zob. np. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 8 maja 2015 r., III CZP 16/15, z dnia 24 października 2012 r., I PK 129/12 - nie publ.). Wspomniane wątpliwości muszą znajdować się w związku przyczynowym z rozstrzygnięciem sprawy (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 5 listopada 2014 r., III CZP 79/14, BSN 2014, nr 11, s. 7), który powinien wynikać z uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 22 listopada 2013 r., III CZP 71/13, nie publ.). Istotne zagadnienie prawne należy bowiem postawić w sposób ogólny i abstrakcyjny tak, by mogło być rozpatrywane w oderwaniu od konkretnego stanu faktycznego, a wątpliwości z nim związane muszą mieć charakter wyłącznie prawny, czyli nie mogą obejmować elementów stanu faktycznego sprawy (zob. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 16 maja 2012 r., III CZP 14/12, z dnia 9 kwietnia 2015 r., V CSK 547/14, z dnia 2 grudnia 2014 r., II CSK 376/14 - nie publ.). Kolejnym niezbędnym elementem uzasadnienia tej przesłanki jest wskazanie przepisu prawa, który wzbudził poważne wątpliwości (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 lipca 2014 r., II PK 257/13,

nie publ.), a także różnych możliwych sposobów jego interpretacji, wynikających z judykatury lub piśmiennictwa, w tym również zajęcia przez samego skarżącego stanowiska co do rozstrzygnięcia sprawy oraz przyczyn wadliwości zaskarżonego orzeczenia (zob. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 5 czerwca 2013 r., III SK 54/12, nie publ.). Wymagania tego nie można zastąpić postawieniem samych pytań do rozstrzygnięcia Sądowi Najwyższemu (zob. m.in. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 20 września 2011 r., I PK 52/11, nie publ.) Jednocześnie zagadnienie prawne może zostać uznane za istotne tylko wtedy, kiedy Sąd Najwyższy nie wyraził jeszcze stanowiska w związku z przedstawionym problemem, a w przypadku istnienia rozstrzygnięcia problemu - nie zaszyły żadne okoliczności faktyczne uzasadniające jego zmianę (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 16 stycznia 2003 r., I PK 230/02, OSNP 2003, nr 13, poz. 5).

Skarżący nie sprostął powyższym wymaganiom. Zagadnienie zostało sformułowane w następujący sposób: *ustalenie w związku z przesłankami art. 145 k.c., jak należy rozumieć stan prawny nieruchomości będącej przedmiotem tej czynności prawnej (wytyczenia szlaku drożnego), względem której Sąd dokonuje oceny zmiany stanu, gdyż w tej sprawie czynności, w wyniku których działka utraciła dostęp do drogi publicznej miały charakter zarówno czynności faktycznych, jak i prawnych.*

Już samo sformułowanie problemu wskazuje na to, że zagadnienie proponowane przez skarżącego odnosi się do oceny okoliczności faktycznych sprawy, nie ma zaś charakteru jurydycznego, prawnego. Ponadto, dalsza część wyводу uczestnika postępowania została skoncentrowana na opisanu jego własnej wersji stanu faktycznego sprawy oraz tego, które zdarzenia powinny mieć znaczenie przy jej ocenie, odbiegającej od ustaleń poczynionych przez Sąd odwoławczy. Oprócz zatem braku wymaganego prawnego charakteru przedstawionego zagadnienia należy wskazać, że Sąd Najwyższy nie dokonuje powtórnej oceny podstawy faktycznej rozstrzygnięcia, gdyż zarzuty dotyczące ustaleń oraz oceny dowodów nie mogą stać się przedmiotem zarzutu skargi kasacyjnej na mocy art. 398³ § 3 k.p.c.

Z tych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 1 i 2 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi do rozpoznania.

jw